

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 07.12.1989, sp. zn. 6 Tz 37/89, ECLI:CZ:NS:1989:6.TZ.37.1989.1

Číslo: 44/1990

Právní věta: Výtržnosti ve smyslu ustanovení § 202 tr. zák. je jednání, které závažným způsobem narušuje veřejný klid a pořádek a je pro ně typický zjevně neuctivý a neukázněný postoj pachatele k zásadám občanského soužití. Jde zpravidla o násilný nebo slovní projev takového charakteru, že hrubě uráží, vzbuzuje obavy o bezpečnost zdraví, majetku nebo výrazně snižuje vážnost většího počtu osob současně přítomných.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 07.12.1989

Spisová značka: 6 Tz 37/89

Číslo rozhodnutí: 44

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Výtržnictví

Předpisy: 140/1961 Sb. § 202

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 44

Výtržnosti ve smyslu ustanovení § 202 tr. zák. je jednání, které závažným způsobem narušuje veřejný klid a pořádek a je pro ně typický zjevně neuctivý a neukázněný postoj pachatele k zásadám občanského soužití. Jde zpravidla o násilný nebo slovní projev takového charakteru, že hrubě uráží, vzbuzuje obavy o bezpečnost zdraví, majetku nebo výrazně snižuje vážnost většího počtu osob současně přítomných.

(Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze 7. 12. 1989 sp. zn. [6 Tz 37/89](#))

Nejvyšší soud ČSR zamítl stížnost pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR proti usnesení okresního soudu v Gottwaldově z 20. 7. 1989 sp. zn. 2 T 149/89.

Z odůvodnění:

Okresní prokurátor v Gottwaldově podal dne 19. června 1989 obžalobu proti obviněnému F. Ch. pro trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák. Tohoto trestného činu se podle žalobního návrhu dopustil tím, že dne

10. února 1989 v odpoledních hodinách v místním pohostinství ve Spytihněvi vyvolal hádku s V. H. a přitom jej před nejméně čtyřiceti dalšími hosty urážel hrubými výrazy.

Okresní soud v Gottwaldově svým usnesením ze dne 20. července 1989 sp. zn. 2 T 149/89 podle § 222 odst. 2 tr. ř. věc postoupil komisi pro ochranu veřejného pořádku při Místním národním výboru ve Spytihněvi, když shledal, že stíhaný skutek není trestným činem a může naplňovat nejvýše znaky přestupku podle § 19 zák. č. 60/1961 Sb. Toto usnesení nabylo právní moci dnem 24. července 1989.

Proti tomuto usnesení podal generální prokurátor ČSR dne 16. listopadu 1989 stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněného F. Ch. V ní uvedl, že okresní soud v Gottwaldově řádně nehodnotil veškeré rozhodné okolnosti případu a nepřihlédl zejména k vážnosti a intenzitě jeho slovních výroků, jež adresoval V. H. Vzhledem k tomu, že obviněný se jednání dopustil v restauraci za přítomnosti nejméně čtyřiceti osob, vykazuje jeho zjištěné jednání formální znaky trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák. i odpovídající stupeň společenské nebezpečnosti (§ 3 odst. 1 tr. zák.).

V závěru podané stížnosti pro porušení zákona generální prokurátor ČSR navrhl, aby Nejvyšší soud ČSR podle § 268 odst. 1 tr. ř. vyslovil, že pravomocným usnesením okresního soudu v Gottwaldově z 20. 7. 1989 sp. zn. 2 T 119/89 byl porušen zákon v ustanovení § 222 odst. 2 tr. ř. ve prospěch obviněného F. Ch., podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené usnesení zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že k porušení zákona v této věci nedošlo.

Okresní soud v Gottwaldově z důkazů provedených v hlavním líčení zjistil, že obviněný F. Ch. dne 10. 2. 1989 v odpoledních hodinách v místním pohostinství ve Spytihněvi, okr. Gottwaldov, opakovaně nechal přinést V. H. Mattoniho kyselku. Svědek zprvu nabídnutý nápoj odmítal, a když obviněný ve svém jednání pokračoval, rukou jej odstrčil. Obviněný reagoval tím, že na adresu svědka počal uvádět urážlivé výroky, jako např. hajzl, dacan nebo darebák, a svědek V. H. mu odpovídal výroky obdobného charakteru, přičemž dalšímu konfliktu mezi jmenovanými, který hrozil přerůst ve vzájemné fyzické napadení, zabránili ostatní hosté restaurace.

Dále okresní soud zjistil, že události bylo současně přítomno nejméně čtyřicet osob.

Trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák. spáchá pachatel, který se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti. Tento trestný čin je zařazen do páté hlavy zvláštní části trestního zákona o trestných činech hrubě narušujících občanské soužití. Pro ně je společné, že závažným způsobem narušují zásady občanského soužití (srov. č. 40/1977 sb. rozh. tr.). V souladu s těmito principy je pak třeba v každém konkrétním případě vykládat jednotlivé znaky skutkové podstaty trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák. Z výsledků dokazování provedeného před okresním soudem v Gottwaldově je především nesporné, že obviněný se dopustil stíhaného jednání veřejně, přičemž s ohledem na zjištěné okolnosti případu nenaplnilo toto jednání znak „hrubé neslušnosti“ podle § 202 odst. 1 tr. zák. Za této situace je na místě zkoumat, zda lze prokázat znak „výtržnosti“ ve smyslu téže skutkové podstaty. Zde je třeba zdůraznit, že výtržností podle § 202 odst. 1 tr. zák. je takové jednání, které závažnějším způsobem narušuje veřejný klid a pořádek a je pro ně typický zjevně neuctivý a neukázněný postoj pachatele k zásadám občanského soužití. Musí jít o násilné nebo slovní projevy takového charakteru, že hrubě urážejí, vzbuzují obavy o bezpečnost zdraví, popř. majetku nebo výrazně snižují vážnost většího počtu osob současně přítomných. Jednání obviněného však zahrnovalo pouze krátkodobé slovní vzájemné napadání mezi obviněným a svědkem V. H., aniž přitom došlo k urážení, ohrožení, popř. obtěžování ostatních hostů přítomných v pohostinství. Již z těchto důvodů nelze v prokázaném jednání obviněného F. Ch.

spatřovat znak výtržnosti podle § 202 odst. 1 tr. zák.

Protože pro nedostatek znaku zpětnosti nelze uvažovat o právní kvalifikaci jednání obviněného jako přečinu proti socialistickému soužití podle § 9 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb., rozhodl tedy okresní soud v Gottwaldově v souladu se zákonem, pokud podle § 222 odst. 2 tr. ř. postoupil tuto věc k projednání komisi pro ochranu veřejného pořádku Místního národního výboru ve Spytišněvi, okr. Gottwaldov, jako přestupek podle § 19 zák. č. 60/1961 Sb.

Nejvyšší soud ČSR neshledal proto v napadeném usnesení ani v řízení, jež mu předcházelo, porušení zákona a stížnost pro porušení zákona podanou generálním prokurátorem ČSR podle § 268 odst. 1 tr. ř. zamítl.